

Asianosaisten kuuleminen ja jatkotoimenpiteet

Tilapäinen valiokunta 11.10.2023 § 10
1299/00.01.02.05/2023

Tilapäinen valiokunta päätti kokouksessaan 13.9.2023 § 6, että valiokunta kuulee valiokunnan asettamiseen johtaneessa valtuustoaloitteessa esitettyjen seikkojen selvittämiseksi tarkastuslautakunnan puheenjohtajaa, jäseniä ja varajäseniä. Lisäksi valiokunta päätti kuulla tarkastuspäällikköä, tarkastussihteeriä ja tilintarkastajaa.

Määräaikaan (28.9.2023 klo 15.00) mennessä selvitys saapui seitsemältä tarkastuslautakunnan jäseneltä ja seitsemältä varajäseneltä. Lisäksi saapui tarkastuspäällikön selvitys. Hiukan määräajan jälkeen saapui vielä yhden tarkastuslautakunnan jäsenen selvitys, jolloin kaikki lautakunnan varsinaiset jäsenet olivat antaneet selvityksensä. Asian luonne huomioiden myös määräajan jälkeen saapuneet selvitykset otetaan huomioon.

Saapuneet selvitykset on toimitettu tilapäisen valiokunnan jäsenille.

Saapuneet selvitykset

Saapuneista selvityksistä voidaan tiivistetysti todeta seuraavaa:

Lautakunnan puheenjohtaja on selvityksessään käynyt läpi häneen kohdistuneita väitteitä samansisältöisesti kuin tilapäisen valiokunnan asettamisessa päättäneessä kaupunginvaltuuston kokouksessa 28.8.2023. Pitäjäkierroksen osalta hän on todennut, että lautakunnan ruokailu maksoi 63,15 € yhteensä yhdeksältä osallistujalta. Edelleen pitäjäkierroksen tapahtumiin liittyen puheenjohtaja on todennut, että jokainen järjestö toimii omasta arvomaailmastaan käsin. Lähtösiunauksesta vieraillussa yhdistyksessä olisi ollut mahdollisuus kieltäytyä samoin järjestön tukilomakkeen vastaanottamisesta. Päiväkotivierailun osalta puheenjohtaja on todennut, että hänellä ei ole päiväkotiin mitään kytköksiä. Päiväkoti sopi kierroksen viimeiseksi tutustumiskohteeksi, eikä siellä tuotu esille uskonnollista sisältöä. Arviointikertomuksen puheenjohtajan tervehdyksen osalta puheenjohtaja on todennut, että hänen ymmärryksensä mukaan tervehdyksessä saa olla myös henkilökohtaisia mielipiteitä. Tarkastuslautakuntien puheenjohtajille järjestetyn koulutuksen osalta puheenjohtaja on todennut, että koulutustilaisuuteen suunnitellusta vapaaehtoisesta aamunavauksesta levinneet tiedot olivat virheellisiä. Asiasta syntyneen hälyn vuoksi hän lopulta perui aamunavauksen kokonaan. Puheenjohtaja on todennut, että siltä osin kun hän olisi loukannut kielenkäytöllään sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kuuluvia henkilöitä, hän ei tunnista, ketä on loukannut. Mikäli hän on loukannut joitakin henkilöitä, hän on todennut tarvitsevänsä tällaisten henkilöiden nimet, jotta voi pyytää heiltä anteeksi.

Tarkastuslautakunnan jäsenistä neljä ja varajäsenistä kolme ei sanonut havainneensa, että kukaan lautakunnan jäsenistä olisi toiminut tai käyttäytynyt sääntöjen tai periaatteiden vastaisesti tai virheellisesti, moitittavasti, epäasiallisesti tai epäkunnoittavasti toisia kohtaan tai että lautakunnan tai sen puheenjohtajan toiminnassa olisi muutoinkaan erityisiä ongelmia.

Lautakunnan jäsenistä kolme ja varajäsenistä yksi kertoi sääntöjen tai periaatteiden vastaisesta, epäasiallisesta ja epäkunnoittavasta käytöksestä tai muutoin epäasiallisesta toiminnasta.

Varajäsenistä kolme ei ole osallistunut lautakunnan työskentelyyn eivätkä he ottaneet esitettyihin kysymyksiin kantaa.

Lautakunnan jäsenet ja varajäsenet, jotka eivät ole sanoneet havainneensa lautakunnan puheenjohtajan tai jäsenten toiminnassa moitittavaa, ovat todenneet, että lautakunta pystyy hoitamaan tehtävänsä ja että ilmapiiri lautakunnassa on hyvä tai tavanomainen. Joissain vastauksessa on todettu olevan mahdollista, että

lautakunnassa on joskus esiintynyt joitakin käsiteltäviin asioihin liittyviä pulmia tai ristiriitoja jäsenten välillä. Nämä eroavat mielipiteet ja haasteet on kuitenkin ratkaistu avoimesti keskustellen. On myös todettu, että ihmiset voivat myös kokea käydyt keskustelut eri tavoin. Vastanneiden mukaan lautakuntaa ei ole tarpeen erottaa, ja se on toimintakykyinen.

Ne lautakunnan jäsenet ja varajäsenet, jotka ovat kertoneet sääntöjen tai periaatteiden vastaisesta, epäasiallisesta ja epäkunnioittavasta käytöksestä tai muutoin epäasiallisesta toiminnasta, ovat todenneet, että lautakunnan toimintaa häiritsee se, että puheenjohtaja ei ole toiminnassaan puolueeton ja objektiivinen, vaan hän pohjaa toimintaansa hyvin vahvasti omaan vakaumukseensa ja omiin intresseihinsä. Vastauksissa on viitattu mm. sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kohdistuneeseen epäasialliseen puheeseen ja ao. tahoihin kohdistuvien negatiivisten näkemysten vaikutukseen lautakuntatyöhön. Vastauksissa on niin ikään tuotu esille mm. se, että puheenjohtaja yritti sisällyttää alun perin tarkastuslautakuntien seminaariohjelmaan uskonnollisen aamunavauksen, mikä ei ole asianmukaista. Edelleen on tuotu esille pitävierailuohjelman omatoiminen muuttaminen eräiden vierailukohteiden osalta puheenjohtajan omien intressiensä mukaiseksi, ja vierailukohteisiin liittyneet uskonnolliset elementit. Niin ikään vastauksissa on viitattu tarkastuskertomuksen esipuheeseen sisällytettyihin oman vakaumuksen mukaisiin kannanottoihin. Edelleen vastauksissa on tuotu esille, että puheenjohtaja ei kuuntele kaikkien näkemyksiä, eikä halua ottaa niitä huomioon, mikäli ne poikkeavat puheenjohtajan omasta mielipiteestä, kannasta tai vakaumuksesta. Vastausten mukaan puheenjohtaja voi antaa äänekäästi ja kärkevästi palautetta lautakunnan jäsenille, jos he ehdottavat tai esittävät jotain, mikä ei sovi puheenjohtajan arvo- ja ajatusmaailmaan. Vastausten mukaan eräiden kokousten lopussa käydyt palautekeskustelut puheenjohtajan toiminnasta on koettu painostaviksi ja kuulustelun omaisiksi. Vastauksissa korostuu se, että puheenjohtajan toimintaa ei koeta objektiiviseksi, vaikka tarkastuslautakunnan tehtävien ja työn luonteen vuoksi objektiivisuuden vaatimus on muita lautakuntia korkeampi.

Tarkastuspäällikön vastauksessa on todettu, että hänen käsityksenä mukaan lautakunnan kokouksissa tai muissa lautakunnan tilaisuuksissa ei ole ollut epäasiallista tai epäkunnioittavaa toimintaa tai käytöstä toisia kohtaan. Tarkastuspäällikkö ei ole ottanut kantaa siihen, onko joku toiminut sääntöjen tai periaatteiden vastaisesti tai hoitanut tehtävänsä epäasiallisesti tai moitittavasti. Tarkastuspäällikön mukaan lautakunnan sihteerin ja pöytäkirjanpitäjän työn tekemisen näkökulmasta lautakunnan työskentelyilmapiiri on ollut hyvä ja työskentely sujuvaa. Lautakunta pystyy hoitamaan tehtävänsä asianmukaisesti.

Yhteenveto selvityksistä

Saatujen vastausten perusteella lautakunnan jäsenillä ja varajäsenillä on selkeästi kaksi toisistaan poikkeavaa näkemystä lautakunnan toiminnasta. Osa jäsenistä näkee, että kukaan lautakunnassa ei ole toiminut sääntöjen tai periaatteiden vastaisesti, epäasiallisesti, epäkunnioittavasti, loukkaavasti tai muutoin moitittavasti. Osa puolestaan kokee, että puheenjohtaja ei toimi objektiivisesti, ei ota poikkeavia näkemyksiä huomioon ja antaa oman vakaumuksensa vaikuttaa lautakunnan toimintaan.

Tilapäisen valiokunnan tulee käydä saatujen selvitysten pohjalta asiassa keskustelu ja päättää, miten asiassa edetään.

Tilapäisen valiokunnan puheenjohtajan päätösesitys:

Tilapäinen valiokunta päättää

merkitä tiedoksi saadut lausunnot ja

päättää jatkotoimenpiteistä.

Päätös:

Valiokunta päätti merkitä tiedoksi saadut lausunnot.

Tilapäinen valiokunta päätti kuulla suullisesti tarkastuslautakunnan puheenjohtajaa ja jäseniä. Lisäksi lautakunnan varajäsenille varataan tilaisuus tulla suullisesti kuulluksi. Kuulemiset tehdään 1.11.2023 ja 2.11.2023.